

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL REZERVINIAME (STABILIZAVIMO) FONDE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. liepos 12 d. Nr. FA-P-60-12-77
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-12-04 pavedimą Nr. P-60-12

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Marijona Brazionienė

Auditas pradėtas 2012-12-05
Auditas baigtas 2013-07-12

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio, lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų	5
1.1. Dėl finansinių ataskaitų rinkinio	5
1.2. Dėl lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos	5
2. Dėl lėšų naudojimo teisėtumo	6
3. Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo veiklos tęstinumo	6

IŽANGA

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹, Rezervinis (stabilizavimo) fondas yra viešojo sektoriaus subjektas. Šio fondo lėšomis disponuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą fondo lėšų sąmatą². Šios lėšos kaupiamos fondo sąskaitoje Lietuvos banke. Fondo apskaitą tvarko Finansų ministerija atskirai nuo savo, kaip asignavimų valdytojo, apskaitos³. Rezervinio (stabilizavimo) fondo finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais⁴, o fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita sudaroma vadovaujantis Finansų ministerijos įsakymu⁵ patvirtinta valstybės išteklių fondų lėšų sąmatų vykdymo ataskaitų rengimo tvarka. Seimui teikiama tik Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita (kartu su Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniu⁶).

Audito tikslas – įvertinti 2012 metų ataskaitų rinkinio ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Rezervinis (stabilizavimo) fondas, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu Finansų ministerijai vadovavo ministrė Ingrida Šimonytė, nuo 2012 m. gruodžio 13 d. Rimantas Šadžius, fondo lėšų apskaitą tvarkė ir finansines ataskaitas rengė Biudžeto departamento Ūkio sektorių skyrius, vedėjas Antanas Makaveckas.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ataskaitų rinkinio, fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų ir fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 2 str. 19 d. ir 22 d. 8 p.

² Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-20 nutarimu Nr. IX-912 (su pakeitimais ir papildymais) patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatai, 9 p.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 4 str. 3 d.

⁴ Ten pat, 19 str. 1 ir 2 d., 21 str. 1 d.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010-01-29 įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (2013-02-14 įsakymo Nr. 1K-066 redakcija).

⁶ Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-20 nutarimu Nr. IX-912 (su pakeitimais ir papildymais) patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatai, 33 p.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinys ir lėšų sąmatos vykdymo ataskaita.

Audito metu vertintą Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Rezervinio (stabilizavimo) fondo turto bei atitinkamai finansavimo sumų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2012 metų pradžioje buvo iš viso 957 260,8 tūkst. Lt, pabaigoje – 665 713,2 tūkst. Lt. Iš Privatizavimo fondo ir lėšų investavimo Rezervinis (stabilizavimo) fondas 2012 metais gavo 8 993,0 tūkst. Lt pajamų (įplaukos – 9 152,0 tūkst. Lt). Fondo 2012 metų išlaidos – 300 540,8 tūkst. Lt, iš jų 300 540,2 tūkst. Lt skirtos pensijų sistemos reformai finansuoti.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinių ataskaitų rinkinyje ir lėšų sąmatos vykdymo ataskaitoje nėra reikšmingų iškraipymų, o fondo lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Rezerviniame (stabilizavimo) fonde atlikome suplanuotas audito procedūras, kurių metu įvertinome 2012 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą. Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kurie leido susipažinti su Rezerviniame (stabilizavimo) fonde sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- svarbiausių apskaitos sričių (trumpalaikio turto, finansavimo sumų, finansinės investicinės veiklos pajamų) pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių

detalios audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Taip pat buvo vertinama, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio, lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų

1.1. Dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Rezervinio (stabilizavimo) fondo, kaip viešojo sektoriaus subjekto⁷, buhalterinė apskaita pradėta tvarkyti nuo 2010 metų.

Atlikę audito procedūras, Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų nenustatėme.

2012 metų finansinės būklės ataskaitoje nurodyti ataskaitinių metų pabaigos ir praėjusių 2011 metų pabaigos duomenys. Valstybės kontrolė, atlikusi 2011 metų finansinį (teisėtumo) auditą⁸, atsisakė pareikšti nuomonę dėl fondo finansinių ataskaitų rinkinio, nes nebuvo galima įsitikinti, kad visi pradiniai turto ir įsipareigojimų likučiai buvo perkelti teisingai ir nėra ataskaitinių laikotarpių likučių reikšmingų iškraipymų, turinčių įtakos ataskaitų teisingumui.

1.2. Dėl lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos

Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmatą kartu su kitais kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas. Seimui patvirtinus fondo lėšų metinę sąmatą, nutarimą dėl fondo lėšų skyrimo fondo nuostatuose nurodytiems tikslams priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė fondo valdybos teikimu⁹.

Atlikę audito procedūras, Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2012 metų lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų iškraipymų nenustatėme.

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 22 d., 4 str. 3 d.

⁸ Valstybinio audito ataskaita „Dėl Rezerviniame (stabilizavimo) fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 2013-07-25 Nr. FA-P-60-15-52.

⁹ Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-20 nutarimu Nr. IX-912 (papildyta nutarimais: 2007-06-26 Nr. X-1215, 2008-11-14 Nr. X-1834) patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatai, 10 p., 14 p.

Lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos pastabose ir Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte nurodyta, kad 2012 metais Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšos valstybės turciniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, vykdyti (grąžintinai) nebuvo naudojamos. Pažymėtina, kad aiškinamajame rašte nepateikta informacija apie 2012 metų balandžio mėnesį paskolintas ir grąžintas 20 mln. EUR lėšas piniginių išteklių srautams subalansuoti¹⁰.

2. Dėl lėšų naudojimo teisėtumo

Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšos 2012 metais buvo naudojamos tik VSDFV pensijų sistemos reformai finansuoti.

Atlikę audito procedūras, Rezervinio (stabilizavimo) fondo valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pažeidimų nenustatėme.

3. Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo veiklos tęstinumo

Vyriausybės patvirtintoje Lietuvos Respublikos valstybės išdo atsargų sunkmečiui įstatymo koncepcijoje¹¹ konstatuota, kad Rezervinio (stabilizavimo) fondo neišsamus teisinis reglamentavimas yra netinkamas Vyriausybės programoje iškeltiems tikslams¹² įgyvendinti. Vyriausybė nutarimu¹³ yra priėmusi sprendimą Rezervinį (stabilizavimo) fondą nuo 2014 m. sausio 1 d. likviduoti.

6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Krištopavičienė

6-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Marijona Brazionienė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-10-03 įsakymas Nr. 1K-324 „Dėl valstybės piniginių išteklių valdymo taisyklių patvirtinimo“.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-05-25 nutarimas Nr. 639 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo atsargų sunkmečiui įstatymo koncepcijos patvirtinimo“.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-02-25 nutarimas Nr. 189 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-10-03 nutarimas Nr. 1203 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 21 d. nutarimo nr. 1567 „Dėl rezervinio (stabilizavimo) fondo steigimo“ pripažinimo netekusiu galios“.